

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Venerabilis Arnesti, (vulgò Ernesti) Primi Archiepiscopi Pragensis

Balbín, Bohuslav

Pragæ, 1664

Mira animi demissio in Arnesto, & Christiana Virtus Humilitatis. Caput I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42763

Mira animi demissio in Arne- sto, & Christiana Virtus Humilitatis.

CAPUT I.

AB Humilitate, quæ in Academia Virtutum prima docet rudimenta & elementa, quam *Mundi Magister Christus*, advocato in medium *parvulo*, ad pudorem Scholæ Apostolicæ, docuit, incipiamus. Eam verò tanto studio, tantâque diligentia didicit *Arnestus*, ut hæc una virtus omnes cæteras velut nûbe tegetet, & ut ita loquar, devoraret. Latere summum illi studium, & velut de croco *Plinius* scripsit: *calcari & atteri pede, pereundôq; latius provenire gaudebat*. Quantâ mortales alij cupiditate in honores, tanto ille in sui contemtionem amore ferebatur. Itaque etiam Archiepiscopatum exuere aliquoties tentavit, cûmque id per *Summos Pontifices* non posset, in Imaginibus tamen suis, ut solatium aliquod Virtus haberet, pingi jubebat, dicebâtque cum D. Hieronymo: *Si Dominus mihi optionem daret, multô magis eligerem tunicam Pauli cum suis meritis, quàm Regum Purpuram cum pœnis*. Purpuratorum Ecclesiæ Patrum Collegio adscriptus *Arnestus*, defendit primùm contra honorem sese, deinde cûm id non procederet, *Titulum* tanto silentio suppressit, ut brevî pòst morte secutâ, penè omnes fefellerit; nullum certè Purpuræ indicium post se reliquit. *Multos Libros* scripsisse, multâque commentatum esse, ut erat elegantis doctrinæ Vir, tradunt Historici: perière omnia; quæ, si nomen addidisset suum, & prædicare & spargere labores suos voluisset, hodie forsitan legerentur. Nec libro illi pulcherrimo, quem

Argumentâ
summæ hu-
militatis in
VEN. Arne-
sto.

I.

(1, 2), hist. Nat.

In Vita Pauli
I. Eremita.

II.

III.

T r z.

quem

quem de *Excellentijs DEI Matris MARIE* scripserat, nomen adjecit. Lituris tantum & Insignibus, aliisque; conjecturis adducti, suspicamur potius Authorem, quam sciamus. *Vrsarum* ea in re, foeturam imitatus videtur, quas parientes nemo unquam mortali-um vidit, ut docet *Aristoteles*.

IV. Nobilitate, ingenio, longo litterarum cultu, rerum usu, honoribus Aularum, Legationibus Pontificum ac Caesarum cum laude obitis, clarissimus; apud Pontifices Avenione ac Romae versatus, Archiepiscopus, Summi Pontificatus Candidatus, Caesarum Minister, Princeps, Regum coronator, in Ecclesia universa Præsul divinæ Legis observantissimus (quo postremo titulo Curia Romana insignivit *Arnestum*) is tamen edito & sparso in vulgus scripto: *se inter peccatores præcipuum, Canem fœtidum* appellat, & *manus suas sanguine peccatorum repletas*. Quis non exhorrescat? hæc vulgari, & ad concionem populi per totum Regnum legi iussit, & additis etiam Indulgentijs, quoties hæc de se legissent. Tanta erat illi ex humilitate voluptas! In cæteris virtutibus lætari, non contemnendum profectum significat, ac gaudere in contemptu & humiliatone, ut loquimur, id verò perfectissimæ, absolutissimæq; virtutis certum indicium est.

Tituli, quos
sibi ipse Ar-
nestus dedit.

V. Nunquam sedendo ad gravitatem, etsi Archiepiscopus, audiebat quemquam; sed *omnibus pauperibus*, ait Vitæ vetus Scriptor, *juxtâ ac divitibus pio vultu, sed humiliori corde, publicè in Palatio, & domi privatim, audientiam dabat, benigne & ceu agnus mansuetus stando, oculis & manibus compositis, necessitatibus singulorum materno affectu subveniens*. Optabile spectaculum hanc sancti viri modestiam intueri! nimirum (ut idem loquitur) *tamò erat corde humilior, quam ò se conspiciebat, gradu altiore fulgere*.
VI. *Si quem quandoq; de minimis familia sue, verbo quantumvis levi, se credidit offendisse, ab eo verbis nimis humilibus (ita manuscriptus Codex) veniam postulabat, dicens se ex ira id, superbiâ, aut arrogantia perpetrâsse.*

VII. Nescio unde tandem accidat, ut *Viri Sancti* quodam sui, resumque suarum odio occupati, sæpe illa se fecisse credant, quæ
cæle-

coelesti gratiâ ad vincendum instructi, fortasse nec facere potuerunt. Sanctum hoc odium in omnibus *Arnesti* factis & dictis elucet; legantur ea, quæ de se moriens scripsit, libro primo recitata; tum notentur ea, quæ de ejus morte Scriptores commemorant: *summâ contritione cordis*, ut loquuntur, & *dolore de peccatis mortuum*, ut si eâ pœnitentiâ, inter tot virtutes eguisset; qua in re certum mihi est, *D. Augustinum*, quem inter sanctos Præsules venerabatur maximè, imitari morientem voluisse, quasi ex recenti flagitio extractus, nunc primùm pœnitentiâ placare iratum DEVM vellet. Sanctis viris semel peccasse, peccasse semper est; peccatum suum ante se ferunt, idque etiam apud Sanctos quodammodo crescere solet; quantò scilicet propiùs accedunt ad DEVM, atate contemplationis & virtutis. His tamen omnibus Humilitatis artibus tantum abest ut *Arnestus* contemptum, quem quærebat, inveniret, ut etiam, quod timebat maximè, irritaret honores. Neq; enim ex quæsito contemptu & pudore, contemptus & pudor, sed gloria & decus nasci solet. Animadvertit istud *D. Ambrosius* in mirabili illo, & triumphali Christi in coelos ascensu: *Trophæa Crucis*, inquit, *Angeli intuentes, quasi eum, quem miserant, Cæli porta capere non possent, majorem viam querebant, revertenti. Adeò nihil exinanitus amiserat! ideo tolli portas principibus imperabant, cum admiratione dicentes: tollite portas Principes vestras, & elevamini porta aeternales!*

Hagik 1364.
Chron. M. S.
Vita M. S.

Humilitas in
Arnesto ho-
norata.

L. 4. C. 30.
que latius ex-
plicat idem S.
Doct.

Hujus porro, de qua loquimur, Virtutis novam quandam rationem conservandæ *Arnestus* invenit. Nam, ut vitæ Scriptor tradit: à primo electionis tempore usq; ad obitûs sui diem (quanta unius virtutis, & quàm diuturna cura, annis duobus & viginti) in quodam libello omnes suos defectus speciales propriâ manu describebat. Hunc librum terebat in manibus, velut servus fidelis Domino suo rationes reddere paratus; hæc deflebat quotidie, hoc se studio adversus omnem gloriæ apparatus muniebat; noscere seipsum, aliena habere pro suis, & benignè interpretari disciebat. Sæpe enim foris lynces, domi (veteri verbo) talpæ fumus.

VIII.

Arnestus
quotidie suos
defectus
annotat in
libello.

T. 3

Peras

Thædrus Au-
gusti Casari
libertus. Fab.
62. edidit li-
brum Nic. Ri-
galium.

*Peras imposuit Iuppiter nobis duas ;
Proprijs repletam vitijs post tergum dedit,
Alienis ante pectus suspendit gravem.
Hâc re videre nostra mala non possumus :
Alij simul delinquent, Censores sumus.*

Ita verissimè cecinit Augusti libertus. At Arnestus, virtutis studio-
sissimus, invertit, & sua ante se vitia perpetuo dolore, aliena
multâ caritate post se ferebat.

Quædam meliores VENERA-
BILIS ARNESTI de Humilitatis Virtute
sententiæ, ex Libro Mariali de
Excellentijs Divæ Virginis
decerptæ.

CAPUT II.

Quàm demissè de se semper Arnestus senserit, quantumq;
Humilitati tribuerit, pauculis ejus sententijs in exem-
plum adductis, demonstrabo. Illud universim dici po-
test, quoties superbiæ fit mentio, toties sancto quodam
furore, ut observavere multi, corripit & inardescere. Capite
libri octavodecimo sic sese alloquitur: *quid superbis terra & Ci-
nis? ò pellis turgida, & vesica inflata, atq; in puncto crepatura, & ad
inferos descensura! quâ fronte te audes in conspectu Altissimi, vel*
majo-

cap. 12.

Furor humi-
litaris in Ar-
nesto.